

Quickscan Oudendijk 92 te Woudrichem

In opdracht van dhr. Van Vugt.

Colofon:

Quickscan opgesteld door MIECON
B.V. in opdracht van dhr. Van Vugt

Contactgegevens Opdrachtgever

Dhr. Van de Vugt
Oudendijk 92
Woudrichem

Contactgegevens MIECON

John Lennonstraat 32
6663 GP Nijmegen Lent
06-14425695
info@miecon.nl

Auteur

Dr. F.J.A. Kuenen, MIECON BV

Documentinformatie

Versie: 1
Status: definitief
Aantal pagina's: 17

26 februari 2014

Inhoudsopgave

1. Aanleiding.....	5
2. Het project (A, C & L).....	6
2.1. Omschrijving.....	6
2.2. Ligging plangebied.....	8
2.3. Omschrijving activiteiten en werkzaamheden (A, B, D & E).....	9
2.4. Betrokken deskundige (G).....	9
3. Soortbescherming	9
3.1. Planten.....	10
3.2. Zoogdieren.....	10
<i>Grondgebonden zoogdieren</i>	10
<i>Vleermuizen</i>	10
3.3. Vogels.....	12
3.4. Amfibieën	12
3.5. Reptielen.....	13
3.6. Vissen.....	13
3.7. Ongewervelden.....	13
4. Gebiedsbescherming.....	14
4.1. Natura 2000.....	14
4.2. EHS.....	14
5. Conclusie.....	15
6. Aanbevelingen.....	15
6.1. Kerkuil.....	15
6.2. Huismus.....	15
6.3. Vleermuizen.....	15
7. Bronnen.....	17
7.1. Literatuur.....	17
7.2. Websites.....	17

1. Aanleiding

Aan de Oudendijk 92 te Woudrichem (Provincie Noord-Brabant) is een voormalige melkveehouderij gelegen. Inmiddels zijn de agrarische activiteiten afgebouwd en wil de eigenaar een aan het huis gelegen, voormalige stal ombouwen naar een appartement. Een andere stal zal worden gesloopt. Deze rapportage betreft een zogenaamde quickscan Flora en Fauna. Hierin wordt de situatie beschreven en wordt een analyse gemaakt van de kans op aanwezigheid van strikt beschermde soorten.

De opbouw van voorliggende rapportage is gebaseerd op het aanvraagformulier voor een ontheffing ex artikel 75 van de Flora- en faunawet. De letters in de kopteksten komen overeen met een dergelijk aanvraagformulier. Mocht in het vervolgtraject een ontheffingsaanvraag aan de orde zijn, dan is deze rapportage eenvoudig om te vormen tot het vereiste activiteitenplan.

2. Het project (A, C & L)

2.1.Omschrijving

Het project heeft betrekking op de sloop van een melkveestal en een interne verbouwing van een stal die aan het woonhuis is gelegen.

Sloop

In het plangebied bevindt zich een oude melkveestal. De agrarische activiteiten zijn gestaakt. De stal is in slechte staat door verzakkingen. Hierdoor zijn op diverse plaatsen grote scheuren in de wanden ontstaan. De stal zal inclusief fundering worden gesloopt en verwijderd uit het plangebied.

Verbouwing

Aan het woonhuis is een oude stal gelegen. Deze ruimte is omgevormd tot een ruimte met meerdere functies. Op dit moment is de ruimte met name in gebruik als opslag. De verbouwing bestaat uit het verwijderen van de oude verdiepingsvloer. Deze zal worden vervangen door een nieuwe vloer. Daarbij wordt de nieuwe verdiepingsvloer op dezelfde hoogte gebracht als van het woonhuis. Hierdoor ontstaat voldoende ruimte om een appartement te bouwen in de voormalige stal. De zolderruimte boven de huidige verdiepingsvloer zal verder niet worden aangetast. De initiatiefnemer is van plan deze ruimte aan te passen voor Kerkuil (*Tyto alba*) of Steenuil (*Athene noctua*). Hieronder wordt een impressie van het plangebied gegeven zoals het tijdens het veldbezoek werd aangetroffen.

Impressie van het plangebied ten tijde van het veldbezoek. Open karakter met vrij hoge verstoringsgraad. De agrarische activiteiten zijn afgebouwd (foto's: MIECON 2014).

2.2. Ligging plangebied

Op onderstaande topografische kaart is de ligging van het plangebied aangegeven.

Topografische weergave van de ligging van het plangebied. De rode cirkel geeft de globale ligging van het plangebied aan.

2.3.Omschrijving activiteiten en werkzaamheden (A, B, D & E)

Interne verbouwing

In de stal bij het woonhuis zal de bestaande verdiepingsvloer worden verwijderd. Een nieuwe verdiepingsvloer wordt aangebracht op een gelijke hoogte met de verdiepingsvloer van het woonhuis. De ruimte op de begane grond wordt ingericht als appartement. De zolderruimte wordt niet in gebruik genomen maar mogelijk ingericht voor uilen. Hiertoe zal een toegangsopening worden gemaakt (een enkel ruitje verwijderen uit het raam voldoet al). Om het broedsucces te verhogen kan op de zolder een nestkast voor uilen worden aangebracht. Wanneer de jongen gebruik kunnen maken van de zolderruimte, dan verhoogt dat de kans op het succesvol uitvliegen sterk.

Sloop

De verouderde melkveestal zal worden gesloopt. De eerste stap daartoe is het gedeeltelijk rapen van de buitenmuur. De dakplaten zijn asbesthoudend materiaal en worden door een gespecialiseerd bedrijf verwijderd en afgevoerd uit het plangebied. Vervolgens worden de overige delen gedemonteerd. Steen en beton zal met een puinbreker worden vermalen tot puin en vervolgens afgevoerd.

2.4.Betrokken deskundige (G)

Deze quickscan is uitgevoerd door dr. F.J.A. Kuenen. Hij is afgestudeerd in Biologie aan de Radbouduniversiteit te Nijmegen en gepromoveerd bij de afdeling Dierecologie van de Vrije universiteit te Amsterdam. Hij heeft ruime ervaring met het uitvoeren van quickscans en het opstellen van rapportages hieromtrent.

3. Soortbescherming

De Flora- en Faunawet geldt altijd, onafhankelijk van de ingreep. Ook geldt dat altijd rekening moet worden gehouden met alle aanwezige soorten. Dit laatste valt onder de zorgplicht, die ook voor de meest algemene soorten van toepassing is. Voorafgaand aan de ingreep moet al het mogelijke worden gedaan dat redelijkwijs mag worden verwacht om schade aan aanwezige individuen te voorkomen. Voor enkele meer strikt beschermde soorten geldt een hoger beschermingsniveau waarbij de vaste rust- of verblijfplaatsen zijn beschermd.

Het plangebied herbergt mogelijk dergelijke beschermde soorten. Deze quickscan is erop gericht om (strikt) beschermde soorten in het plangebied uit te sluiten op basis van soortspecifieke habitateisen, verspreidingsgebied en de actuele situatie in het plangebied. Soorten die niet kunnen worden uitgesloten, kunnen aanleiding vormen om een nader onderzoek op te starten wanneer de

beoogde ontwikkelingen een negatief effect kunnen veroorzaken.

Bij de inschatting met betrekking tot het mogelijke voorkomen van strikt beschermde soorten is gebruik gemaakt van de meest recente verspreidingsgegevens zoals die zijn te vinden op diverse websites. Daarnaast zijn ook de historische bronnen gebruikt om het verspreidingsgebied in kaart te brengen. Hieronder volgt per soortgroep een beschrijving van de situatie in het plangebied. Alle relevante gegevens worden daarna ook nog samengevat in een tabel.

3.1. Planten

Veel planten zijn beschermd maar deze zijn allemaal gebonden aan bijzondere abiotische omstandigheden. Het plangebied bestaat grotendeels uit een verhard erf waar geen planten groeien. Aan de randen van de verharding komen alleen algemene soorten voor die kenmerkend zijn voor een verstoorde omgeving zoals. Hierbij zijn de planten in tuinen niet meegenomen. Aangeplante cultivars van zeldzame soorten zijn namelijk niet beschermd. De werkzaamheden hebben geen negatief effect op beschermde plantensoorten.

3.2. Zoogdieren

Grondgebonden zoogdieren

Het plangebied kent een hoge verstoringsgraad en biedt veel schuilplaatsen voor kleine zoogdieren. Toch zijn ten tijde van het veldbezoek zeer weinig sporen aangetroffen. Waarschijnlijk heeft dit te maken met de aanwezigheid van 3 huiskatten. Ook zijn de agrarische activiteiten grotendeels afgebouwd waardoor er minder voedsel te vinden is voor kleine huisdieren. Er zijn geen sporen aangetroffen die wijzen op de aanwezigheid van beschermde grondgebonden zoogdieren. Negatieve effecten treden dus niet op. Er zijn geen verdere consequenties vanuit de Flora- en faunawet op het gebied van beschermde (grondgebonden) zoogdieren.

Vleermuizen

Hoewel vleermuizen tot de groep van de zoogdieren behoren wordt hier wel apart aandacht aan deze groep geschonken omdat de dieren vaak een rol spelen in de ruimtelijke ordening of bij ingrepen in bebouwing. Vleermuizen zijn in te delen in twee groepen. De eerste groep heeft vaste rust- of verblijfplaatsen in bomen, de andere groep in gebouwen. Er is ook een groep die zowel van bomen gebruik maakt als van gebouwen.

Boombewonende vleermuissoorten

Tijdens het veldbezoek was men bezig een grote boom te rooien. Deze boom was niet geschikt voor vleermuizen door het ontbreken van geschikte holtes. Verder worden in het plangebied geen bomen aangetast bij de werkzaamheden. Daardoor zijn negatieve effecten op vaste rust- of verblijfplaatsen van boombewonende vleermuissoorten op voorhand uit te sluiten.

Gebouwbewonende vleermuissoorten

Veel vleermuissoorten houden zich op in gebouwen. De zolder van het deel van het woonhuis dat wordt omgevormd is geïnspecteerd. Hierbij zijn geen aanwijzingen gevonden die duiden op de aanwezigheid van vleermuizen. De zolder heeft een ongeïsoleerde, rieten kap zonder dakbeschot. In principe zou een dergelijke zolder goed dienst kunnen doen als vaste rust- of verblijfplaats van soorten die graag vrijhangen. Door de aanwezigheid van grote hoeveelheden spinrag is uit te sluiten dat de zolder regelmatig in gebruik is door vleermuizen. Bovendien wordt de zolder nauwelijks veranderd. Alleen de verdiepingsvloer wordt enkele decimeters verhoogd. Deze ingreep heeft geen verdere invloed op de zolder.

De te slopen stal beschikt over enkele spouwmuren. De luchtspouw in deze muren is vrij groot (ca 6 cm). In combinatie met enkele grote scheuren en grote geboorde gaten is het binnenklimaat hoogst waarschijnlijk niet erg geschikt. Bovendien ligt de stal niet in een heel gunstige omgeving. Grote aaneengesloten lijnvormige groenelementen ontbreken en er is relatief weinig beschutting tegen de wind. Bovendien zijn nergens sporen aangetroffen van vleermuizen.

Recente waarnemingen van vleermuizen zijn niet beschikbaar. Wel is in de regio regelmatig onderzoek gedaan naar vleermuizen en deze zijn veelvuldig aangetroffen. Ook dit is een aanwijzing dat het plangebied geen belangrijke functie vervult voor vleermuizen. Negatieve effecten op gebouwbewonende vleermuissoorten zijn niet te verwachten.

Vliegroutes

Vleermuizen gebruiken vaste vliegroutes om van hun verblijfplaats naar het foerageergebied te trekken. Als deze vliegroutes worden onderbroken, dan kan in sommige gevallen ook de vaste rust- of verblijfplaats niet langer functioneren. Dat betekent een overtreding van de Flora- en Faunawet. In het plangebied komen geen potentiële vliegroutes voor. Negatieve effecten op vaste vliegroutes van vleermuizen zijn op voorhand uit te sluiten.

3.3. Vogels

Alle broedende vogels zijn beschermd. Als broedende vogels in een plangebied aanwezig zijn en kunnen worden verstoord door de werkzaamheden, dan zit er niets anders op dan te wachten totdat de vogels klaar zijn met broeden. De ontwikkelingen in het plangebied zijn beperkt tot sloop van een stal en een interne verbouwing. De bewoners willen de zolderruimte van het woonhuis na afronding van de werkzaamheden eventueel inrichten zodat deze door uilen gebruikt zou kunnen worden.

In de te slopen stal is in het verleden sprake geweest van grote overlast door spreuwen. De eigenaar heeft dit opgelost door alle ventilatieuiken te voorzien van gaas. Sindsdien zijn er geen vogels meer in de stallen aangetroffen. Op enkele plaatsen zijn nog oude nesten aangetroffen. De overburen hebben een kippenren en een dak waar huismussen onder kunnen. Hier zijn de huismussen dan ook in grote getale aanwezig. In het plangebied zijn negatieve effecten op broedende vogels niet te verwachten.

3.4. Amfibieën

Alle amfibieën zijn voor hun voortplanting afhankelijk van water. Daarnaast dient een geschikte landbiotoop aanwezig te zijn om dat de meeste soorten niet het gehele jaar in water leven. Eind 2013 is de mestzak van het bedrijf verwijderd. Op deze plek is door regenwater een geschikt voortplantingsbiotoop ontstaan. Zeker in combinatie met de ruigte in de directe nabijheid kan dit leiden tot aanwezigheid van beschermde soorten. Omdat de mestzak in de winterperiode van amfibieën is verwijderd, kan worden aangenomen dat zich nu geen amfibieën ophouden in het plangebied. De eigenaar heeft aangegeven het water regelmatig weg te pompen zodat het gebied niet meer aantrekkelijk is voor amfibieën. Er zijn daardoor geen verdere consequenties vanuit de Flora- en faunawet op het gebied van beschermde amfibieën.

3.5.Reptielen

Reptielen zijn met name voor gevoelig landschapsversnippering door hun lage mobiliteit en daarmee samenhangende lage dispersie. Daarnaast zijn de reptielen van Nederland allemaal afhankelijk van structuurrijke overgangen of andere bijzondere habitats. Door de sterke achteruitgang van de natuurlijke habitat en de vergaande versnippering van het landschap zijn alle zeven reptielsoorten van Nederland beschermd.

De omstandigheden binnen het plangebied zijn niet geschikt om reptielen te herbergen. Het plangebied voldoet niet aan soortspecifieke habitateisen en daarom komen reptielen niet voor. Negatieve effecten treden niet op. Er zijn geen verdere consequenties vanuit de Flora- en faunawet op het gebied van reptielen.

3.6.Vissen

In het plangebied is open water aangetroffen dat geschikt zou kunnen worden voor het herbergen van (beschermd) vissoorten. Omdat de waterpartij recentelijk is ontstaan, is het niet aannemelijk dat beschermde vissoorten hier zich ophouden. Met het voornemen van de eigenaar om het water regelmatig te verwijderen treden negatieve effecten met zekerheid niet op. Er zijn geen verdere consequenties vanuit de Flora- en faunawet op het gebied van beschermde vissoorten.

3.7.Ongewervelden

Alle beschermde ongewervelden zijn afhankelijk van zeer specifieke habitats. Die habitats komen bijna allemaal alleen voor in natuurgebieden. In het plangebied komt geen geschikte habitat voor beschermde ongewervelden voor. De omgeving is grotendeels verhard en de groene delen die aanwezig zijn bestaan uit tuinen of andere aangeplante vegetatie.

Negatieve effecten treden niet op. Er zijn geen verdere consequenties vanuit de Flora- en faunawet op het gebied van beschermde ongewervelden.

4. Gebiedsbescherming

Naast bescherming van soorten is het ook van belang om natuurgebieden te beschermen. Vanuit de natuurbeschermingswet geldt dat geen negatieve effecten mogen optreden op aangewezen Natura 2000-gebieden. Verspreid over Nederland liggen bijna 170 kleine en grote gebieden die elk weer op een specifieke wijze gevoelig kunnen zijn voor bepaalde invloeden. Deze Natura 2000-gebieden maken onderdeel uit van het Europese Natura 2000-netwerk dat dient om migratie mogelijk te maken. Op nationaal niveau is verdere invulling gegeven aan de mogelijkheden voor migratie door de Ecologische Hoofdstructuur (EHS). Binnen de EHS geldt het “nee-tenzij” principe. Natuur en natuurontwikkeling heeft voorrang binnen de EHS boven andere ontwikkelingen tenzij er andere belangen zijn.

4.1. Natura 2000

Het plangebied ligt in het buitengebied van Woudrichem. Er is geen sprake van directe verbindingen met nabij gelegen Natura 2000-gebieden. Het dichtstbij gelegen Natura 2000-gebied is het gebied “Loevestein, Pompveld & Kornsche Boezem”. Dit gebied ligt op bijna 2700 m van het plangebied. Door het ontbreken van overeenkomstig habitat in zowel het plangebied als het tussenliggende gebied en door de aard van de ingreep zijn er geen negatieve effecten te verwachten op instandhoudingsdoelstellingen die voor het betreffende Natura2000-gebied te verwachten. Er zijn dus geen verdere consequenties vanuit de Natuurbeschermingswet 1998.

4.2. EHS

Ook voor de Ecologische Hoofdstructuur (EHS) geldt dat daar rekening mee moet worden gehouden. De EHS is een verdere, nationale invulling van het Natura 2000 idee. De EHS is erop gericht natuurgebieden met elkaar te verbinden om de natuur robuuster te maken. In tegenstelling tot Natura 2000-gebieden kent de EHS geen externe werking.

Op ongeveer 500 meter ligt een perceel dat is aangewezen onder de EHS. De agrarische activiteiten in het plangebied zijn al grotendeels beëindigd en worden door de uitvoering van de plannen onmogelijk gemaakt. Er geldt weliswaar geen externe werking maar het stoppen van de uitstoot van vermestende stoffen heeft een positieve invloed.

Negatieve effecten van de ontwikkelingen op de EHS zijn uitgesloten.

5. Conclusie

Bij de ontwikkeling van de plannen aan de Oudendijk 92 te Woudrichem zijn geen negatieve effecten te verwachten op beschermde soorten planten of dieren of op beschermde natuurgebieden.

6. Aanbevelingen

Uit het verkennende onderzoek blijkt dat er geen negatieve effecten zijn te verwachten op beschermde soorten. Toch zijn er wel enkele aanbevelingen, deze zijn ook al met de initiatiefnemer ten tijde van het veldbezoek besproken.

6.1. Kerkuil

De bewoners hebben aangegeven dat ze overwegen de zolder geschikt te maken voor een Kerkuil (*Tyto alba*). Ook al zijn er op dit moment geen sporen aangetroffen in het plangebied en is de zolder ontoegankelijk, toch zou de zolder daar wel geschikt voor kunnen zijn. Door het aanbrengen van een opening en het plaatsen van een broedkast, ontstaat in ieder geval de mogelijkheid voor deze soort. Het is ook mogelijk om een broedkast voor een Steenuil (*Athene noctua*) te plaatsen. De afgelopen 15 jaar zijn er namelijk 121 uilenwaarnemingen doorgegeven in de gemeente Woudrichem. In 64 gevallen daarvan betrof het een Steenuil. Kerkuilen zijn niet waargenomen. De Kerkuil is echter een soort die nauwelijks geluid maakt en in de nacht actief is. De Steenuil daarentegen maakt wel geluid en reageert ook op nagebootste geluiden. Bovendien is deze soort al in de schemering actief waardoor het logisch is dat deze soort veel vaker wordt waargenomen. Het is niet mogelijk om beide nestkasten in dezelfde zolderruimte te plaatsen.

6.2. Huismus

In de directe omgeving van het plangebied komen zeer veel huismussen voor. Deze dieren komen vooral af op de aanwezigheid van kippen bij de overburen. Voor huismussen zou beplanting kunnen worden aangebracht die beschutting biedt aan roofdieren als katten en sperwers. Ook zouden nestkasten kunnen worden geplaatst.

6.3. Vleermuizen

De initiatiefnemers hebben aangegeven nog enkele vleermuiskasten te hebben liggen. Door deze kasten op te hangen wordt de kans op aanwezigheid van vleermuizen in de toekomst sterk vergroot. Vleermuizen eten zeer veel

insecten in een seizoen waaronder muggen.

Bij de sloop van het pand heeft de initiatiefnemer aangegeven dat delen van de buitenmuur worden geraapt. Dit houdt in dat aan weerszijden van de stal stroken van circa een meter breed handmatig worden afgebroken. Hierdoor ontstaat lichtinval en tochtvorming in de spouwruimte. Daarmee wordt alles in het werk gesteld om te voldoen aan de zorgplicht.

7. Bronnen

7.1.Literatuur

Broekhuizen, S., Hoekstra, B., van Laar, V., Smeenk, C. en Thissen, J.B.M. 1992. *Atlas van de Nederlandse zoogdieren*. Uitgeverij KNNV, Utrecht

Diepenbeek, A. 1999. *Veldgids Diersporen*. Uitgeverij KNNV, Utrecht.

Limpens, H., Mostert, K. & Bongers, W. 1997. *Atlas van de Nederlandse vleermuizen*. Uitgeverij KNNV, Utrecht.

SOVON Vogelonderzoek 2002. *Atlas van de Nederlandse broedvogels 1998-2000. Nederlandse Fauna 5*. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, KNNV uitgeverij & European Invertebrate Survey-Nederland, Leiden.

Van der Meijden, R. 1990. *Heukels' Flora van Nederland*. Wolters-Noordhoff.

7.2.Websites

www.natuurloket.nl, gevalideerde gegevens van alle PGO's per kilometerhok. Tegen betaling ontvangt u de meest gedetailleerde gegevens.

www.ravon.nl, website met informatie over de verspreiding van reptielen, amfibieën en vissen in Nederland.

www.rijksoverheid.nl, website van het de rijksoverheid. Veel informatie over wetgeving, Natura2000, EHS etc.

www.sovon.nl, website met uitgebreide informatie over ecologie, populatieontwikkeling en verspreiding van vogelsoorten.

www.telmee.nl, website met gevalideerde gegevens van alle soorten.

www.brabant.nl: website met informatie over de provinciale invulling van de Ecologische Hoofdstructuur en meer.

www.vzz.nl, website met informatie over ecologie van zoogdieren.

www.waarneming.nl, website met deels ongevalideerde gegevens van alle soorten.